

А. Т. Рудчик^{1,*}, А. А. Рудчик¹, О. Е. Куцик¹, К. Русек², К. В. Кемпер³, Е. П'ясецькі², А. Столяж²,
А. Тщінська², Вал. М. Пірнак¹, О. А. Понкратенко¹, І. Строк⁴, Є. І. Коций⁵, Р. Сюдак⁶, С. Б. Сакута⁷,
В. А. Плюйко⁸, А. П. Ільїн¹, Ю. М. Степаненко¹, В. В. Улещенко¹, Ю. О. Ширма¹

¹ Інститут ядерних досліджень НАН України, Київ, Україна

² Лабораторія важких іонів Варшавського університету, Варшава, Польща

³ Відділ фізики, Флоридський державний університет, Таллахасі, США

⁴ Національний центр ядерних досліджень, Варшава, Польща

⁵ Циклотронний інститут Техаського А&М університету, Техас, США

⁶ Інститут ядерної фізики ім. Г. Неводнічанського, Краків, Польща

⁷ Національний дослідницький центр «Інститут Курчатова», Москва, Росія

⁸ Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

*Відповідальний автор: rudchik@kinr.kiev.ua

МЕХАНІЗМИ РЕАКЦІЇ $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ ПРИ ЕНЕРГІЇ 81 MeV ТА ВЗАЄМОДІЯ ЯДЕР $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$

Досліджено реакцію $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ при енергії $E_{\text{лаб}}(^{15}\text{N}) = 81$ MeV для основних та збуджених станів ядер ^{14}C і ^{13}N . Отримано нові дані диференціальних перерізів реакції. Експериментальні дані проаналізовано за методом зв'язаних каналів реакцій (МЗКР). Пружне розсіяння ядер $^{15}\text{N} + ^{12}\text{C}$ та найбільш імовірні реакції передач нуклонів і кластерів було включено в схему зв'язку каналів. У МЗКР-розрахунках використовувались потенціали Вудса - Саксона (WS) взаємодії ядер $^{15}\text{N} + ^{12}\text{C}$ для вхідного каналу реакції та взаємодії ядер $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ для вихідних каналів реакції. Для вхідного каналу реакції використано WS потенціал, отриманий при аналізі експериментальних даних пружного ядер $^{15}\text{N} + ^{12}\text{C}$, а потенціал WS для вихідного каналу $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ реакції отримано методом підгонки МЗКР-перерізів реакції $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ до експериментальних даних цієї реакції. У МЗКР-розрахунках перерізів цієї реакції використовувались спектроскопічні амплітуди нуклонів і кластерів в ядрах, які обчислювались за трансляційно-інваріантною моделлю Ір-оболонки. У результаті МЗКР-аналізу реакції отримано відомості про потенціал WS взаємодії ядер $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ та механізми передач нуклонів і кластерів. Установлено, що в даній реакції основну роль відіграють передачі протонів та 2n-кластерів. Досліджено відмінності МЗКР-перерізів реакції $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ при використанні в її вихідному каналі потенціалів взаємодії ядер $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ і $^{14}\text{C} + ^{14}\text{N}$ (ізотопічні ефекти).

Ключові слова: ядерна реакція $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ при 81 MeV, аналіз за методом зв'язаних каналів реакцій, спектроскопічні амплітуди нуклонів і кластерів, механізми реакції.

А. Т. Рудчик^{1,*}, А. А. Рудчик¹, А. Е. Куцьк¹, К. Русек², К. В. Кемпер³, Е. П'ясецькі², А. Столяж²,
А. Тщінська², Вал. М. Пірнак¹, О. А. Понкратенко¹, І. Строк⁴, Є. І. Коций⁵, Р. Сюдак⁶, С. Б. Сакута⁷,
В. А. Плюйко⁸, А. П. Ільїн¹, Ю. Н. Степаненко¹, В. В. Улещенко¹, Ю. О. Ширма¹

¹ Інститут ядерних досліджень НАН України, Київ, Україна

² Лабораторія важких іонів Варшавського університету, Варшава, Польща

³ Відділ фізики, Флоридський державний університет, Таллахасі, США

⁴ Національний центр ядерних досліджень, Варшава, Польща

⁵ Циклотронний інститут Техаського А&М університету, Техас, США

⁶ Інститут ядерної фізики ім. Г. Неводнічанського, Краків, Польща

⁷ Національний дослідницький центр «Інститут Курчатова», Москва, Росія

⁸ Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

*Ответственный автор: rudchik@kinr.kiev.ua

МЕХАНІЗМИ РЕАКЦІЇ $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ ПРИ ЕНЕРГІЇ 81 МэВ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ЯДЕР $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$

Исследована реакция $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ при энергии $E_{\text{лаб}}(^{15}\text{N}) = 81$ МэВ для основных и возбужденных состояний ядер ^{14}C и ^{13}N . Получены новые данные дифференциальных сечений реакции. Экспериментальные данные проанализированы по методу связанных каналов реакций (МСКР). Упругое рассеяние ядер $^{15}\text{N} + ^{12}\text{C}$ и наиболее вероятные реакции передач нуклонов и кластеров были включены в схему связи каналов. В МСКР-расчетах использовались потенциалы Вудса - Саксона (WS) взаимодействия ядер $^{15}\text{N} + ^{12}\text{C}$ для входного канала реакции и взаимодействия ядер $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ для выходных каналов реакции. Параметры потенциала WS для входного канала реакции раньше были получены при МСКР-анализе экспериментальных данных упругого и неупругого рассеяния ядер $^{15}\text{N} + ^{12}\text{C}$, а параметры потенциала WS для выходного канала $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ реакции получены в данной работе методом подгонки МСКР-сечений реакции $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ к ее экспериментальным данным. В МСКР-расчетах сечений этой реакции использовались спектроскопические амплитуды нуклонов и кластеров в ядрах, которые вычислялись по трансляционно-инвариантной модели Ір-оболочки. В результате

МСКР-анализа реакции получены сведения о потенциале WS взаимодействия ядер $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ и механизмы передач нуклонов и кластеров. Было установлено, что в данной реакции главную роль играют передачи протонов и 2n-кластеров. Были исследованы отличия МСКР-сечений реакции $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ при использовании в ее выходном канале потенциалов взаимодействия ядер $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ и $^{14}\text{C} + ^{14}\text{N}$ (изотопические эффекты).

Ключевые слова: ядерная реакция $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ при 81 МэВ, анализ по методу связанных каналов реакций, спектроскопические амплитуды нуклонов и кластеров, механизмы реакции.

A. T. Rudchik^{1*}, A. A. Rudchik¹, O. E. Kutsyk¹, K. Rusek², K. W. Kemper³, E. Piasecki², A. Stolarz²,
A. Trzcńska², Val. M. Pirnak¹, O. A. Ponkratenko¹, I. Strojek⁴, E. I. Koshchiv⁵, R. Siudak⁶, S. B. Sakuta⁷,
V. A. Plujko⁸, A. P. Ilyin¹, Yu. M. Stepanenko¹, V. V. Uleshchenko¹, Yu. O. Shyrma¹

¹ Institute for Nuclear Research, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

² Heavy Ion Laboratory, Warsaw University, Warsaw, Poland

³ Physics Department, Florida State University, Tallahassee, USA

⁴ National Institute for Nuclear Research, Warsaw, Poland

⁵ Cyclotron Institute, Texas A&M University, College Station, USA

⁶ H. Niewodniczanski Institute of Nuclear Physics, Krakow, Poland

⁷ Russian Research Centre "Kurchatov Institute", Moscow, Russia

⁸ Taras Shevchenko Kyiv National University, Kyiv, Ukraine

*Corresponding author: rudchik@kinr.kiev.ua

$^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ REACTION MECHANISMS AT ENERGY 81 MeV AND $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ NUCLEI INTERACTION

The $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ reaction at the energy $E_{\text{lab}}(^{15}\text{N}) = 81$ MeV for ground and excited states of ^{14}C and ^{13}N nuclei was investigated. New experimental data of the reaction cross-sections were obtained. The data were analyzed within the coupled reaction channels method (CRC). The $^{15}\text{N} + ^{12}\text{C}$ elastic scattering as well as the more important reactions of nucleon and cluster transfers were included in the channels-coupling scheme. In the CRC-calculations, the Woods - Saxon potentials (WS) were used for the interactions of $^{15}\text{N} + ^{12}\text{C}$ and $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ nuclei in the entrance and exit reaction channels. WS potential parameters for the reaction entrance channel were deduced previously from CRC-analysis of the $^{15}\text{N} + ^{12}\text{C}$ elastic and inelastic scattering data, then the WS potential parameters for the reaction exit channel were deduced from the fitting of $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ reaction data. The spectroscopic amplitudes of nucleons and clusters, used in the CRC-calculations, were computed within translational invariant shell model. As the results of the reaction CRC-analysis, the information about WS potential of $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ nuclei interaction as well as about mechanisms of nucleons and clusters transfer was deduced. It was found, that transfers of protons and 2n-clusters dominate in this reaction. It was also studied the differences of the reaction CRC cross-sections calculated using the $^{14}\text{C} + ^{13}\text{N}$ i $^{14}\text{C} + ^{14}\text{N}$ potentials in the reaction exit channel (isotopic effects).

Keywords: nuclear reaction $^{12}\text{C}(^{15}\text{N}, ^{14}\text{C})^{13}\text{N}$ at 81 MeV, coupled reaction channels method, spectroscopic amplitudes of nucleons and clusters, reaction mechanisms.

REFERENCES

1. A.T. Rudchik et al. Elastic and inelastic scattering of ^{15}N ions by ^{12}C at 81 MeV. *Yaderna Fizyka ta Energetyka (Nucl. Phys. At. Energy)* 19 (2018) 210. (Ukr).
2. A.T. Rudchik et al. Elastic and inelastic scattering of ^{15}N ions by ^{12}C at 81 MeV and the effect of transfer channels. *Acta Phys. Polon. B* 50 (2019) 733.
3. E. Piasecki et al. *Project ICARE at HIL* (Warsaw: Heavy Ion Laboratory, 2007) 38 p.
4. M. Kowalczyk. SMAN: a Code for Nuclear Experiments. Warsaw University report (1998).
5. I.J. Thompson. Coupled reaction channels calculations in nuclear physics. *Comp. Phys. Rep.* 7 (1988) 167.
6. Yu.F. Smirnov, Yu.M. Tchuvil'sky. Cluster spectroscopic factors for the p -shell nuclei. *Phys. Rev. C* 15 (1977) 84.
7. A.T. Rudchik, Yu.M. Tchuvil'sky. Calculation of spectroscopic amplitudes for arbitrary associations of nucleons in 1p-shell nuclei (program DESNA). Preprint of the Institute for Nucl. Res. AS UkrSSR. KINR-82-12 (Kyiv, 1982) 27 p. (Rus)
8. A.T. Rudchik, Yu.M. Tchuvil'sky. Calculation of spectroscopic amplitudes of multi-nucleon clusters in 1p-shell nuclei and analysis of reactions of multi-nucleon transmissions. *Ukr. J. Phys.* 30(6) (1985) 819 (Rus).
9. A.T. Rudchik et al. Scattering, one-nucleon transfers and charge-exchange reactions in the $^{14}\text{C} + ^{14}\text{N}$ interaction at $E(^{14}\text{N}) = 116$ MeV. *Nucl. Phys. A* 589 (1995) 535.
10. J. Cook. DFPOT: a program for the calculation of double folded potentials. *Comp. Phys. Com.* 25 (1982) 125.
11. H. De Vries, C.W. De Jager, C. De Vries. Nuclear charge-density-distribution parameters from elastic electron scattering. *Atomic Data and Nuclear Data Tables* 36 (1987) 495.

Надійшла 24.06.2019
Received 24.06.2019s